

GJ-014034   Seat No._____

B. A. (Sem. IV) Examination

March / April – 2019

BAOOC - 403 : Economics of Development

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- 1 આર્થિક વિકાસનો અર્થ જણાવો, આર્થિક વિકાસના નિર્દેશકો જણાવો. 14
અથવા
ટકાઉ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો. ટકાઉ આર્થિક વિકાસનો કુદરતી સંસાધનો સાથે સબંધ સમજાવો.
- 2 આર્થિક વિકાસના નિર્દેશક તરીકે માનવવિકાસ આંકનો ખ્યાલ આપો. 14
અથવા
નીચેના ખ્યાલ સમજાવો.
(અ) માનવ ગરીબી આંક
(બ) જાતિ સબંધિત વિકાસ આંક
- 3 માનવ અધિકાર નો ખ્યાલ સમજાવી. માનવ અધિકાર ની વિવિધ કલમો જણાવો. 14
અથવા
ભારતીય બંધારણમાં નાગરિકોને આપવામાં આવેલા મૂળભૂત હક્કો અને તેનું મહત્વ જણાવો.
- 4 વહીવટ અને સંચાલન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 14
અથવા
નીચેના ખ્યાલ સમજાવો.
(અ) જવાબદારી
(બ) પારદર્શિતા અને ભ્રષ્ટાચાર
- 5 ચોઝ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો. 14
(૧) આર્થિક વૃધ્ઘિનું પરીવર્તન કેવું છે.
(અ) ગુણાત્મક   (બ) પરિણાત્મક   (ક) સામાજિક
(૨) આર્થિક વિકાસ બહુપરિમાણીય પ્રક્રિયા છે- આ વિધાન કોનું છે.
(અ) ડેવિડ મોરિસ   (બ) માઈકલ ટોડેરો   (ક) માર્શલ
(૩) ટકાઉ આર્થિક વિકાસના ઘટકો કેટલા છે.?
(અ) ત્રણ   (બ) બે   (ક) ચાર
(૪) ટકાઉ વિકાસ એટલે પૂર્ણ વિકાસ- આ વિધાન
(અ) સાચું   (બ) ખોટું   (ક) એક પણ નહીં

- (4) માનવ વિકાસ આંકનું મૂલ્ય કેટલું છે.?
- (અ) ૦ થી ૧૦૦   (બ) શૂન્ય   (ક) ૦ થી ૧
- (5) જે દેશનો HDI આંક ૦ થી નજીક હોય તે દેશ કેવો કહેવાય.
- (અ) વિકસિત   (બ) અતિધિનિક   (ક) ગરીબ
- (6) HPI-1 કેવા દેશ માટે નો માપદંડ છે.?
- (અ) વિકસિત   (બ) વિકસતા   (ક) ખેતી પ્રધાન
- (7) બંધારણ એ રાજ્યનો આત્મા છે -આ વિધાન
- (અ) સાચું   (બ) ખોટું   (ક) અર્ધસત્ય
- (8) અધિકાર માં પ્રત્યેક નાગરિકને શિક્ષણ મેળવવાનો અધિકાર કલમ _____ મળેલો છે.
- (અ) કલમ-18   (બ) કલમ -22   (ક) કલમ-26
- (9) ભારતીય બંધારણ નો અમલ _____ થી થયો.
- (અ) 15 ઓગષ્ટ 1947   (બ) 26 જાન્યુ. 1947   (ક) 26 જાન્યુ. 1950
- (10) બૃષ્ટાચાર હોય ત્યાં _____ ન હોય
- (અ) જવાબદારી   (બ) પારદર્શિતા   (ક) સંચાલન
- (11) વહીવટને વૈજ્ઞાનિક શાસ્ત્ર તરીકે વિકસાવવાનું માન _____ દેશને ફાળે જાય છે.
- (અ) જાપાન   (બ) બ્રિટન   (ક) અમેરિકા
- (12) વહીવટ નો ખ્યાલ કેવો છે ?
- (અ) આર્થિક   (બ) બિન આર્થિક   (ક) રાજકીય
- (13) સંચાલનનો ખ્યાલ કેવો છે. ?
- (અ) આર્થિક   (બ) બિન આર્થિક   (ક) સામાજિક

ENGLISH VERSION

1. Explain the meaning of economic development and mention its indicators. 14
OR

What is sustainable development? Discuss its concept and its relationship with the natural resources.

2. Discuss the concept of Human Development Index as an indicator of economic development. 14

OR

Explain concepts of the following:

1. Human Poverty Index
2. Gender-based Development Index.

3. Discuss the concept of human rights, and mention different acts of human rights. 14
OR

3. Discuss the fundamental rights given in the Indian Constitution, and its importance.

4. Discuss the difference between Administration and Management. 14
OR

4. Explain the following:

1. Accountability
2. Transparency and corruption.

5. Choose the correct option : 14

1.What kind of the following transformation is there regarding economic growth?

- A. Qualitative
- B. Consequential
- C. Social

2. Economic development is a multidimensional process. Whose statement is this?

- A. David Morris
- B. Michel Tedrow
- C. Marshall

3. Sustainable development is formed out of how many components?

- A. Three
- B. Two
- C. Four

4. The value of the Human Development Index is:

- A. 0-100
- B. 0
- C. 0-1

5. Sustainable development is a holistic development. This statement is:

- A. True
- B. False
- C. None of the above

6. The country having its SBI near “0” should be called:

- A. Developed
- B. Aristocrat
- C. Poor

7. The criteria of HP-1 refers to the following type of country:

- A. Developed
- B. Developing
- C. Agriculture

8. Constitution is the soul of the state. This statement is:
    - A. True
    - B. False
    - C. Half-Truth
  9. Every citizen is entitled to get education under which of the following act of human rights?
    - A. Act-18
    - B. Act-22
    - C. Act-26
  10. Indian constitution has been implemented since...
    - A. 15 Aug 1947
    - B. 26 January 1947
    - C. 26 January 1950
  11. Wherever there is corruption there can be no_____.
    - A. Accountability
    - B. Transparency
    - C. Administration
  12. Which of the following country has developed administration as a scientific discipline?
    - A. Japan
    - B. Briton
    - C. America
  13. The concept of 'Administration' deals with the following type of issues:
    - A. Economic
    - B. Non-economic
    - C. Political
  14. The concept of 'Management' deals with the following type of issues:
    - A. Economic
    - B. Non-economic
    - C. Social
-